Helsinki, **21.10.2020**

RESERVILÄISLIITTO
Reservistförbundet

**Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto**

Kirjallinen lausunto: HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

# MAANPUOLUSTUSJÄRJESTÖJEN TOIMINNAN TUKEMINEN

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2021. Liitto antaa lausunnon liittyen puolustusministeriön hallinnonalalle esitettyihin määrärahoihin ja maanpuolustusjärjestöjen tukemiseen tämän puitteissa.

Reserviläisliitto pitää budjettiesityksen tilannekuvaa pitkälti oikeana. Esityksessä kuvatulla tavalla sotilaallisten kriisien ennakkovaroitusaika on lyhentynyt ja kynnys sotilaallisen voiman käyttöön alentunut. Samalla sodankuva on laajentunut sisältämään uusia, ei-sotilaallisia vaikuttamiskeinoja kuten informaatiosodankäynnin, joiden vaikuttavuutta meidän on omilla toimenpiteillämme kyettävä torjumaan. COVID-19 pandemia puolestaan saattaa lisätä yhteiskunnallista epävakautta niin Euroopassa kuin globaalissakin mittakaavassa, millä voi myös olla omat turvallisuusvaikutuksensa ja, joka tulee ottaa huomioon kansallisessa varautumisessamme.

Nämä seikat huomioon ottaen myös tulevaisuudessa on huolehdittava suomalaisten korkeasta maanpuolustustahdosta, yleisestä sitoutumisesta puolustuksemme toimintaedellytysten turvaamiseen, huoltovarmuudesta sekä yleisestä kokonaisturvallisuudesta ja resilienssistä. Tämä ei ole mahdollista vain valtiovallan toimenpitein vaan vaatii tukeutumista esim. erilaisiin vapaaehtoistoimijoihin kuten Reserviläisliittoon ja muihin maanpuolustusjärjestöihin, joilla on laaja jäsenkunta ja koko valtakunnan alueella toimiva yhdistysverkosto.

Suomen puolustus perustuu yleiseen asevelvollisuuteen ja suureen reserviin, josta muodostetaan tarvittaessa Puolustusvoimien sodan ajan joukot. Näiden joukkojen 280.000 hengen kokonaisvahvuudesta reserviläiset muodostavat yli 96 prosenttia. Reserviläisistä koostuvien joukkojen valmiutta



Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

ja toimintakykyä on ylläpidettävä riittävällä kertausharjoituskoulutuksella sekä mahdollisimman laajalla, omaehtoisella toiminnalla ja koulutuksella, jota on tuettava riittävässä laajuudessa valtion talousarviosta.

Vapaaehtoinen maanpuolustustyötä ja -koulutusta toteuttavien järjestöjen tukeen on varattu nyt käsiteltävässä budjettiesityksessä 4.852.000 euroa. Määrärahasta valtaosa käytetään julkisoikeudellisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan tukemiseen niin, että tukea voidaan käyttää vain MPK:n sotilaallista valmiutta ylläpitävän koulutuksen (SOTVA) järjestämiseen. Yleiseen varautumiseen ja nykyistä parempaan resilienssiin tähtäävä varautumiskoulutus (VARTU) ei ole edelleenkään tuen piirissä, mikäli on ristiriidassa budjettiesityksen tilannekuvan ja siinä mainitun kokonaisturvallisuuden mallin kanssa. Reserviläisliitto uudistaa esityksensä siitä, että VARTU-koulutusta tuettaisiin esim. sisäasianministeriön pääluokasta.

Edellä mainitusta kokonaistuesta 128.000 euroa on viime vuosina ohjattu Puolustusministeriön tekemällä päätöksellä Reserviläisliiton, Suomen Reserviupseeriliiton, Maanpuolustuskiltojen liiton ja Naisten Valmiusliiton toiminnan tukemiseen niin, että kukin järjestö on saanut 32.000 euron tuen. Käytännössä tuki on maksettu Maanpuolustuksen Tuki ry:lle, joka on sen kokonaisuudessaan tulouttanut em. järjestöille. Aiemmin tuki on ollut tätä merkittävästi suurempi.

Reserviläisliiton osalta vuosittaisella 32.000 euron tuella on katettu liiton varsinaisen toiminnan kuluista nelisen prosenttia. Nykyinen tukitaso ei mahdollista paikallisen reserviläistoiminnan ja -koulutuksen riittävä tehokasta tukea, ohjausta ja koordinointia koko maan alueella. Erityisen tärkeää olisi huolehtia maakunnallisen tason resursseista, koska niiden ohjaava rooli paikallisyhdistysten ja siellä tapahtuvan reserviläistoiminnan toteuttamisessa on erittäin tärkeä.

Perinteisellä reserviläistoiminnalla ja -koulutuksella on erittäin suuri merkitys reservin toimintakyvyn ja suomalaisten maanpuolustustahdon ylläpidossa. Tähän toimintaan osallistuu vuositasolla merkittävästi suurempi määrä reserviläisiä ja muita suomalaisia kuin kertausharjoituksiin tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseille ja muuhun, MPK:n järjestämään toimintaan.

Myös reserviläistoiminnan volyymit ovat merkittävän suuria. Yksinomaan Reserviläisliiton puitteissa ammuttiin vuonna 2019 yhteensä yli neljä miljoonaa laukausta, mikä vastaa noin yhden Puolustusvoimien joukko-osaston vuosittaista laukausmäärää. Myös fyysisen suorituskyvyn ylläpitämiseen tähtäävä ja suomalaisten maanpuolustustahtoa ylläpitävä toiminta on reserviläisjärjestöissä erittäin laajaa ja siihen osallistuu vuosittain kymmeniä tuhansia järjestöjen jäseniä sekä muita suomalaisia. Monin paikoin reserviläisjärjestöt toimivat nykyään käytännössä myös veteraanityön ja sotiemme veteraaneihin liittyvän perinnetyön suorittavana organisaationa.



Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

Korkeampi rahoitustaso puolustusministeriön pääluokasta mahdollistaisi nykyistä koordinoidumman, suunnitelmallisemman, laajemman ja paremmin puolustusvalmiuttamme ylläpitävän reserviläistoiminnan eri puolilla Suomea. Myös järjestöjen maanpuolustustahdon ylläpitämiseen tähtäävä toiminta olisi nykyistä tehokkaampaa ja vaikuttavampaa, mikä tukisi myös budjettiesityksessä ja tämän lausunnon alussa kuvattuja tavoitteita.

Reserviläisliitto yhtyy Suomen Reserviupseeriliiton Eduskunnan puolustusvaliokunnalle tekemään esitykseen siitä, että Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen suunnattavasta 4.852.000 euron määrärahasta vähintään 200.000 euroa käytettäisiin Reserviläisliiton, Suomen Reserviupseeriliiton, Maanpuolustuskiltojen liiton ja Naisten Valmiusliiton toiminnan tukemiseen niin, että kunkin liiton toimintaa tuettaisiin 50.000 eurolla. Lisäksi Reserviläisliitto esittää tämän kokonaistukisumman kirjaamista budjettikirjaan.

Reserviläisliitto on Suomen suurin maanpuolustusjärjestö, jolla on yli 38.000 jäsentä. Heistä noin 90 prosenttia on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Liiton paikallisyhdistyksissä reserviläiset voivat ylläpitää ampumataitojaan, fyysistä kuntoaan ja maastotaitojaan. Lisäksi reserviläisillä on mahdollisuus ylläpitää sodan ajan sijoitustensa edellyttämiä tietojaan ja taitojaan myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseilla, jonka kouluttajista 39 prosenttia ja muista vapaaehtoistoimijoista 42 prosenttia tulee Reserviläisliitosta. Lisäksi Reserviläisliitto kuuluu Naisten Valmiusliittoon (NVL), Suomen Ampumaurheiluliittoon (SAL) ja Tammenlehvän Perinneliittoon (TAPE). Lisätietoja osoitteesta www.reservilaisliitto.fi.

Lisätietoja liiton lausunnosta antavat varapuheenjohtaja Ismo Nöjd, puh 0400 463 417 / ismo.nojd@reservilaisliitto.fi ja toiminnanjohtaja Olli Nyberg, 0400 640 755 / olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.